Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) (jud. Tatiana Avasiloaie)
Dosarul nr. 3a-68/23
2-20065279-02-3a-16012023

D E C I Z I E

05 iulie 2023 mun. Chișinău

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ
al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

în componența:
Președintele ședinței, judecătorul Veronica Negru
Judecători Ina Dutca și Ecaterina Palanciuc
Grefier Alin Andrieș

examinând în ședință publică apelul declarat de ***** împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 11 octombrie 2021, emise în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de către ***** împotriva Inspectoratului pentru Protecția Mediului, terț, Centrul Național Anticorupție, privind anularea actului administrativ individual defavorabil, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la serviciu, restituirea cheltuielilor judiciare,

c o n s t a t ă :

În data de 11 iunie 2020, *****, a înaintat acțiune, ce a fost concretizată în data de 06.10.2020 în instanța de contencios administrativ împotriva Inspectoratului pentru Protecția Mediului, terț, Centrul Național Anticorupție, privind anularea ordinului nr.273-P din 19.05.2020 „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare” și a testului de integritate profesională, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la muncă și încasarea cheltuielilor de asistență juridică.

În motivarea acțiunii înaintate, reclamantul a invocat că, a activat în cadrul Inspectoratului pentru Protecția Mediului în funcție de inspector principal, Inspecția pentru Protecția Mediului Ialoveni. Însă, prin ordinul nr. 273-P din 19 mai 2020, i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară sub formă de destituire din funcția publică, reținându-se că, ***** nu l-a denunțat pe șeful Inspecției pentru Protecția Mediului Ialoveni pentru pretinse fapte de corupție și că a participat în calitate de coparticipant/complice la acțiunile de corupție împreună cu șeful Inspecției pentru Protecția Mediului Ialoveni. Iar la baza ordinului cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare a stat Raportul șefului serviciului audit și securitate internă din 13.02.2020, conform căruia temei pentru efectuarea anchetei de serviciu a stat încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 28 februarie 2020 „Cu privire la autorizarea rezultatelor testării integrității profesionale în cadrul Inspectoratului pentru Protecția Mediului”.

Astfel, consideră reclamantul, că ordinul nr. 273-P din 19 mai 2020 „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare”, urmează a fi anulat ca fiind ilegal în fond și întocmit cu

încălcarea procedurii stabilite, din considerentele că, lui ***** i-a fost încălcat dreptul la apărare, or legiuitorul a stabilit expres că agenții publici au dreptul de a fi informați cu privire la testele la care au fost supuși, corelativ entitățile publice având obligația de a informa agentul public, însă contrar acestor obligații sau garanții instituite de Lege, lui *****, până în prezent nu i-a fost adusă la cunoștință decizia motivată de inițiere a testării integrității profesionale și nici încheierile prin care a fost autorizată și ulterior prelungită.

Mai mult ca atât, în procesul de verificare a rezultatelor testării, lui *****, nu a fost informat prin notificare/citație sau în alt mod, în vederea prezenței sale și pentru a-și apăra drepturile sale, fie personal, fie prin reprezentant, fiind astfel lipsit de posibilitatea de a prezenta probe sau combate cele constatate de către agenții statului (testorii).

În acest context, reclamantul pretinde faptul că, a fost victima unei provocări din partea agenților statului prin faptul că, testorul a întrebat unde poate să pună un plic care era destinat șeful Inspecției pentru Protecția Mediului Ialoveni, iar ulterior, testorul a menționat faptul că, în plic se află niște bani, iar ***** nu a înțeles la ce se referă acesta și nu a deschis plicul, netrăgând nicio atenție la această acțiune, deoarece era ocupat în acel moment.

Totodată, susține reclamantul, că nu s-a implicat în soluționarea cauzei contravenționale, nu s-a deplasat la fața locului, nu a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție, nu a avut nicio înțelegere cu testorul, nu s-a implicat în remedierea „conflictului” și nu a primit sau pretins bunuri de la testări. Or, pârâtul eronat a reținut în ordinul nr.273-P din 19 mai 2020, faptul că, ***** a fost complice, or acțiunile ilegale au fost comise de un singur autor, și anume de către șeful Inspecției pentru Protecția Mediului Ialoveni.

Mai mult decât atât, pârâtul nu a motivat această calitate, făcând o confuzie semnificativă între complice și coparticipant. Or, în cazul din speță nu exista temei de a înainta un denunț, deoarece ***** nu a știut cu exactitate ce se află în plic și nu a cunoscut faptul că, șeful său a pretins și primit o sumă de bani care nu i se cuvenea. Iar astfel, această inacțiune nu poate fi reținută în sarcina lui *****.

Cu privire la proporționalitatea sancțiunii, reclamantul relatează, că ținând cont de personalitatea lui ***** și reputația profesională a acestuia de până la evaluarea integrității profesionale, consideră că sancțiunea disciplinară aplicată nu este proporțională cu abaterea imputată. Iar contrar art. 59 alin. (3) din Legea nr. 158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, comisia de disciplină a încălcat termenul de cercetare prealabilă a faptei imputate de o lună calculat de la data constatării abaterii, or abaterea a fost constatată în data de 13 februarie 2020, iar comisia de disciplină a întocmit procesul-verbal abia la data de 08 mai 2020.

Mai mult ca atât, contrar art. 59 alin. (4) din Legea nr. 158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, la ședința comisiei de disciplină nu a participat niciun reprezentant al salariatului, fapt care duce la nulitatea tuturor actelor întocmite de comisia de disciplină.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 11 octombrie 2021, s-a respins acțiunea.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2022, s-a respins apelul declarat de către ***** prin intermediul avocatului Ion Cobîșenco împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 11 octombrie 2021 (vol. I, f.d. 180).

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 28 decembrie 2022, s-a admis recursul depus de *****, prin intermediul avocatului Ion Cobîşenco. Fiind casată integral decizia Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2022, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată (vol. I, f.d. 230-238).

În data de 12 octombrie 2021, prin intermediul poștei terestre, ***** prin intermediul avocatului Ion Cobîșenco, a declarat apel nemotivat, iar în data de 10 decembrie 2021, cererea de apel motivată împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 11 octombrie 2021, solicitând casarea hotărârii cu emiterea unei noi decizii privind admiterea acțiunii. Invocând argumentele indicate mai sus întru susținerea acțiunii înaintate în judecată.

Suplimentar menționând, că instanța de fond a ignorat în totalitate argumentele reclamantului cu privire la încălcarea dreptului la apărare în cadrul efectuării anchetei de serviciu. Iar astfel, reclamantului nu i-au fost prezentate toate actele care au stat la baza testării integrității profesionale şi anume: încheierea nr. 2-3094/2019 din 05 martie 2019, încheierea nr. 2-3094/2019 din 06 septembrie 2019, decizia nr. 1-d „c” din 26 februarie 2019 emisă de Centrul Național Anticorupție, decizia nr. 2c-d din 03 septembrie 2019 emisă de Centrul Național Anticorupție, ordinul nr. 62 din 21 noiembrie 2018 emis de Inspectoratul pentru Protecția Mediului cu privire la constituirea comisiei de disciplină, ș.a. Or, aceste circumstanțe direcționează către o încălcare gravă a dreptului la apărare în cadrul anchetei de serviciu.

Totodată, relatează apelantul, că a solicitat instanței de fond să aplice direct prevederile art. 20 din Constituția Republicii Moldova, deoarece a considerat că prevederile art. 17 alin. (2) din Legea privind evaluarea integrității instituționale nr. 325 din 23.12.2013, sunt contrare Legii fundamentale şi nu garantează agentului public testat dreptul de a participa la şedinţa de judecată în cadrul căreia s-a apreciat rezultatul testării integrităţii profesionale şi dreptul de a contesta încheierea prin care instanţa de judecată a apreciat rezultatul testării. Însă, cu toate acestea, argumentele prezentate au fost respinse de către instanța de fond.

Mai mult ca atât, instanța care a confirmat rezultatul testului de integritate şi Centrul Naţional Anticorupţie nu au identificat reclamantul, reţinând că această persoană este un agent public neidentificat. Iar în aceste circumstanţe, menţionează apelantul, că reclamantul nu era vizat personal în cadrul testului de integritate profesională, iar Judecătoria Chişinău (sediul Centru) prin încheierea din 28 ianuarie 2020, a depăşit limitele admisibile ale efectuării testului de integritate profesională referitor la categoriile de agenţi pubici care urmau a fi testaţi. Or, instanţa de fond a respins neîntemeiat argumentele ce se referă la acţiunile de provocare comise de către testori în cadrul procedurii de testare a integrităţii profesionale.

Astfel, susține apelantul, că în speţă sunt relevante şi constatările Curţii Constituţionale din Hotărârea nr. 7 din 16 aprilie 2021 privind controlul constituționalității unor prevederi din Legea nr. 325 din 23 decembrie 2013. Or, procedura testării integrităţii profesionale a creat o practică abuzivă şi vicioasă prin faptul că testorii aplică metode de provocare a funcționarilor din sfera publică, acest fapt fiind admis contrar art. 4 din Legea nr. 325/2013. Însă, reclamantul nu s-a implicat în soluţionarea cauzei contravenţionale provocată de către testor, nu s-a deplasat la faţa locului, nu a întocmit procesul verbal cu privire la contravenţie, nu a avut nici o înţelegere cu testorul, nu s-a implicat în remedierea „conflictului" şi nu a primit sau pretins bunuri de la testori.

În aceste condiţii, susţine apelantul, că instanţa de fond eronat a respins acțiunea înantată în judecată şi pârâtul/intimatul greşit a reţinut în ordinul nr. 273-P din 19 mai 2020 că, apelantul a fost complice. Or, acţiunile ilegale au fost comise de un singur autor, şi anume de către şeful IPM Ialoveni, *****.

Mai mult decât atât, intimatul nu a motivat această calitate, făcând chiar o confuzie semnificativă între complice şi coparticipant.

Referitor la faptul că, reclamantul nu a denunţat şeful IPM Ialoveni, susţine apelantul, că temei de a înainta un denunţ nici nu exista, deoarece reclamantul nu a ştiut cu exactitate ce se afla în plic şi nu a cunoscut faptul că şeful său a pretins şi primit o sumă de bani care nu i se cuvenea.

Astfel, opinează apelantul, că această inacţiune nu poate fi reţinută în sarcina lui *****, or, într-un pretins denunţ, acesta nici nu putea descrie toate circumstanţele relevante, deoarece el nu cunoştea că superiorul său a săvârşit o infracţiune.

Un alt aspect vis-a-vis de inechitatea acestei proceduri, consideră apelantul, că îl constituie neproporționalitatea sancţiunii aplicate în raport cu încălcarea invocată. Respectiv, Comisia de disciplină a propus şi șeful IPM a aplicat o sancțiune disciplinară neproporțională.

Mai mult ca atât, comisia de disciplină a fost constituită ilegal. Iar în acest sens reclamantul făcând trimitere la prevederile art. 59 alin. (4) din Legea nr. 158 din 04.07.2008 și pct. 10 din Regulamentul cu privire la comisia de disciplină, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009, a invocat că conform procesului verbal al comisiei de disciplină nr. 3 din 08 mai 2020, la ședința comisiei de disciplină nu a participat niciun reprezentant al salariatului, fapt care duce la nulitatea tuturor actelor întocmite de comisia de disciplină în acest sens. Or, reprezentantul intimatului a recunoscut expres în cadrul dezbaterilor judiciare faptul că, în componenţa comisei nu a fost inclus vreun reprezentant al salariaţilor. Această constatare reiese şi din dispoziţiile ordinului nr. 62 din 21.11.2018, emis de Gheorghe Manjeru, şeful Inspectoratului Pentru Protecţia Mediului.

Totodată, apelantul consideră, că a fost încălcat termenul de efectuare a anchetei de serviciu și anume art. 60 alin. (1) Cod administrativ, care prevede că termenul general în care o procedură administrativă trebuie finalizată este de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Iar în conformitate cu pct. 36 din Regulamentul cu privire la comisia de disciplină, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009, după primirea

sesizării, preşedintele comisiei de disciplină, în termen de cel mult 5 zile lucrătoare, convoacă şedinţa comisiei de disciplină.

În context, reține apelantul, că comisia de disciplină a fost sesizată prin raportul din 13.02.2020 întocmit de către *****, Şef serviciu audit şi securitate internă, însă şedinţa comisiei de disciplină a fost convocată abia la 08 mai 2020, cu încălcarea termenului legal. Or, conform pct. 37 din Regulamentul cu privire la comisia de disciplină, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009, ancheta de serviciu se desfăşoară într-un termen de cel mult 14 zile lucrătoare. În cazurile mai complexe, cu acordul preşedintelui, desfăşurarea anchetei de serviciu poate fi prelungită cu încă cel mult 7 zile lucrătoare. Însă, în ciuda acestui termen fixat de lege, comisia de disciplină nu l-a respectat, fapt care duce la ilegalitatea întregii anchete.

Un alt temei de admitere a acțiunii, susține apelantul că îl reprezintă acel fapt că unele date şi acte din cadrul dosarului administrativ au fost falsificate. Or, în cadrul ședinței de judecată, reprezentantul intimatului a prezentat o corespondenţă semnată de ***** şi adresată lui *****, preşedintele Comisiei de disciplină a Inspectoratului pentru Protecţia Mediului, prin care s-a rectificat data raportului prezentat de Serviciul audit şi securitate internă din 13 februarie 2020, în 13 martie 2020. Însă, acest înscris a fost întocmit ulterior datei de 07 mai 2020 şi a fost prezentat instanţei de judecată în vederea denaturării unor circumstanţe. Or, în ciuda faptului că, în data de 07 mai 2020 presupusa eroare a fost corectată, în procesul verbal al comisiei de disciplină nr. 3 din 08 mai 2020, este menționat că raportul datează din 13 februarie 2020.

Totodată, data de 13 februarie 2020 figurează şi în ordinul nr. 273-p din 19 mai 2020. Iar astfel, în vederea falsificării unor date, reprezentantul intimatului a prezentat un act cu data de 07 mai 2020, însă care a fost întocmit ulterior.

Spre deosebire de toate actele prezente la dosarul administrativ, doar acest act nu are număr de înregistrare, circumstanţă care probează încă o dată faptul că intimatul a avut un comportament de rea-credinţă în cadrul procesului de judecată.

Prin urmare, consideră apelantul, că autoritatea publică a încălcat termenul de 6 luni de sancționare disciplinară și efectuarea testului de integritate înafara perioadei autorizate de instanța de judecată. Or, înregistrările video prezentate la dosar, au fost efectuate în luna februarie 2019, înainte ca testarea integrității profesionale să fi fost autorizată prin încheierea judecătorească nr. 2-3094/2019 din 05 martie 2019.

Intimatul, Inspectoratul pentru Protecția Mediului, fiind notificat despre apelul declarat de ***** împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 11 octombrie 2021, prin referința depusă în data 06 ianuarie 2022, a solicitat respingerea apelului. Invocând că, hotărârea instanței de fond este legală, iar în apel se expune viziunea apelantului referitor la cele invocate în acțiunea înaintată în judecată, date care au fost expuse în referință și susținerile orale ale acestuia în cadrul examinării acțiunii în prima instanță. Or, de către apelant nu s-au specificat la concret care circumstanțe importante pentru soluționarea cauzei nu au fost constatate și elucidate pe deplin de către instanța de judecată, sau care circumstanțe importante pentru soluționarea cauzei, pe care prima instanță le consideră constatate, nu au fost dovedite prin probe veridice și

suficiente, sau care din concluziile primei instanțe, expuse în hotărâre, sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei, precum și care din norme de drept material sau norme de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.

Astfel, susține intimatul, că actul administrativ corespunde tuturor cerințelor art. 118, 119, 120, 21 a Codului administrativ, iar astfel, actul administrativ, a fost emis cu respectarea normelor privind motivarea, certitudinea și forma, structura, semnarea și comunicarea actului, iar, în aceste circumstanțe, cerințele reclamantului sunt nefondate și nu pot constitui temei pentru anulare. Iar urmare a analizei în ansamblu a circumstanțelor de fapt constatate, și coroborându-le la normele de drept material aplicabile, instanța de judecată corect a considerat necesitatea de a respinge integral acțiunea ca fiind neîntemeiată.

Prin urmare, consideră intimatul, că analiza pe care judecătorul a făcut-o în legătură cu motivele de fapt și de drept și care i-au format convingerea în procesul deliberării și adoptării hotărârii în sensul, respingerii acțiunii este clară și simplă, precisă, concisă și are putere de convingere. Iar în așa mod, prima instanță la examinarea acțiunii înaintate în judecată a constatat corect circumstanțele de fapt invocate de către reprezentantul Inspectoratului pentru Protecția Mediului, a aplicat corect prevederile legii și a emis o hotărâre temeinică și legală, iar, apelantul a înaintat un apel neîntemeiat, neargumentat din punct de vederea a normelor legale și prevederilor pe care se bazează apelul declarat.

Terțul, Centrul Național Anticorupție, fiind notificat despre apelul declarat de ***** împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 11 octombrie 2021, prin referința depusă în data de 31 decembrie 2021, a solicitat respingerea apelului. Invocând că, conform art.7 alin.(l) lit.c) din Legea nr.325 2013 privind evaluarea integrității instituționale agenții publici au dreptul de a fi informați cu privire la testele de integritate profesională *realizate* în privința lor. Cu atât mai mult, conform art. 14 alin.(1) din aceeași lege, decizia motivată de inițiere a testării integrității profesionale și autorizarea sânt confidențiale până la transmiterea raportului privind rezultatele evaluării integrității instituționale entității publice sau organului de autoadministrare. Iar astfel, legea nu impune obligativitatea aducerii la cunoștință agentului public testat decizia de inițiere a testării integrității profesionale în cadrul entității publice supuse evaluării integrității instituționale. Or, după finalizarea procedurii de desecretizare, reprezentantului apelantului au fost prezentate copiile complete a deciziei de inițiere a testării integrității profesionale în cadrul Inspectoratului pentru Protecția Mediului, încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 05.03.2019, deciziei de prelungire a efectuării testării integrității profesionale în cadrul Inspectoratului pentru Protecția Mediului și inițierii testării integrității profesionale în cadrul Agenției Moldsilva și entităților din subordine, încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 06.09.2019. Totodată, a fost expediată copia încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 28.01.2019, în care au fost acoperite date de caracter personal a agenților publici care nu erau reprezentați de către avocatul Ion Cobîșenco.

Totodată, reține terțul, că un alt temei invocat de către apelant prin care i s-ar fi încălcat dreptul la o apărare efectivă, constituie faptul că el nu a fost informat despre

procedura privind aprecierea rezultatului testului de integritate profesională, în vederea prezentei sale și pentru a-și apăra drepturile sale fie personal, fie prin reprezentant. Însă, conform art.279 alin.(1) lit. l) din Codul de procedură civilă, autorizarea testării integrității profesionale și aprecierea rezultatului testului de integritate profesională se examinează de către instanța de judecată în procedura specială.

Conform art.343^8 alin.(4) încheierea prin care instanța apreciază rezultatele testării integrității profesionale sau dispune restituirea/recuperarea bunurilor primite de către agentul public testat sau a contravalorii acestora poate fi atacată cu recurs doar de către instituția care evaluează integritatea instituțională. Iar conform art.22 alin.(1) din Legea nr.325/2013 testul de integritate profesională și sancțiunea disciplinară aplicată ca urmare a rezultatului negativ al testului de integritate profesională pot fi contestate de agentul public testat în instanța de contencios administrativ fără respectarea procedurii prealabile, în modul prevăzut de lege.

Astfel, susține terțul, că depunerea de către reclamant/apelant a acțiunii în judecată, constituie o dovadă a realizării dreptului apelantului la apărare.

Cu referire la argumentul apelantului precum că, Curtea Constituțională a declarat ca fiind neconstituționale art.343^8, textul „și de apreciere a rezultatului testului de integritate profesională” din art. 343^6 din Codul de procedură civilă și alineatele (2), (3) și (4) din art. 17 din Legea 325/2013, menționează terțul că, conform alin.(7) al art.26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, hotărârile Curții Constituționale produc efect numai pentru viitor.

De asemenea, reține terțul, că întrucât apelantul invocă faptul neinformării acestuia contra semnătură în conformitate cu art.7 alin.(2) lit.a) din Legea privind evaluarea integrității instituționale despre posibilitatea de a fi supus testării integrității profesionale, însă, conform art.8 alin.(2) lit.c) din aceeași lege entitățile publice au obligația de a informa agenții publici, contra semnătură, despre posibilitatea de a fi supuși testului de integritate profesională. Informarea se face la numirea/angajarea în funcție, iar în cazul agenților publici încadrați la momentul intrării în vigoare a prezentei legi - în termenul prevăzut în dispozițiile finale și tranzitorii. Neinformarea de către entitatea publică a agentului public nu împiedică desfășurarea testelor de integritate profesională în privința lui, evaluarea integrității instituționale a entității publice, precum și aplicarea sancțiunilor disciplinare în conformitate cu legislația. Refuzul agentului public de a semna avizul de informare, consemnat în scris, nu împiedică desfășurarea testelor de integritate profesională în privința acestuia, precum și aplicarea sancțiunilor disciplinare în conformitate cu legislația.

Referitor la dreptul apelantului de a nu fi judecat în baza probelor obținute în urma provocării, informează terțul, că Centrul a inițiat testarea integrității profesionale cu respectarea procedurilor legale de motivare a deciziei de inițiere a evaluării integrității instituționale și a fost împuternicit legal să desfășoare testarea integrității profesionale în privința apelantului prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 05.03.2019. Rezultatele testării integrității profesionale au fost apreciate de către instanța de judecată prin încheierea din 28 ianuarie 2020, prin care instanța s-a expus și asupra legalității acțiunilor Centrului, subliniind că, în vederea verificării corectitudinii desfășurării

procesului, Centrul Național Anticorupție a dovedit existența indiciilor conform cărora faptele constatate ar fi comise de către agenții publici testați și fără implicarea autorităților statului.

Totodată, terțul ține să menționeze, că prin prisma jurisprudenței CEDO, cauza Taxiera de Castro versus Portugalia, autoritatea judecătorească este obligată să analizeze aspecte de fapt ale cauzei și să ia măsurile necesare pentru a descoperi adevărul și pentru a stabili dacă a existat vreo provocare. Iar specific și diferit de cazul CEDO, la care face trimitere apelantul, este, că Legea privind evaluarea integrității instituționale prevede un subiect special - agentul public, care în virtutea atribuțiilor sale e obligat să fie integru, iar testorul este acea persoană abilitată prin lege de testare a integrității, care are loc prin intermediul uni test de integritate profesională.

Cu privire la argumentul apelantului precum că, acesta nu s-a implicat în soluționarea cauzei contravenționale, nu a avut nici o înțelegere cu testorul, nu s-a implicat în remedierea conflictului și nu a primit sau pretins bunuri de la tester, comunică terțul, că din înregistrările audio/video se constată că anume agentul public, *****, a pretins bunuri pentru stabilirea unei amenzi mai blânde, exercitând presiune psihologică asupra testorului, inclusiv prin cuvinte: „- În cazul dat, prejudiciul calculat, amenda maximală și la executorul judecătoresc da mașina o să trebuiască să fie adusă la... pentru investigație”, „-Chestia asta o știm nu numai noi, toată chestia asta e sub monitorizare... - Cât iese prejudiciu și amenda? - Tot ce e свежак, tot la fundul lor.”, „ - Trebuie să fie vreo 10 000 lei tot cu prejudiciu... E dosar penal”, „-S-a terminat cu chestiile acestea, за все надо платить”, „-După prejudiciu e dosar penal, dar noi vrem să facem administrativ", „-La noi mașina de serviciu e stricată. Motorina punem din banii noștrii”, etc.

Astfel, susține terțul, că situația în care a fost surprins apelantul, nu constituie o provocare din partea testorului, dar o situație virtuală, simulată și similară celei din activitate de serviciu, asupra căreia ultimul întocmește un raport privind rezultatele testării.

Mai mult ca atât, din înregistrările audio/video este cert că testorul nu a exercitat asupra apelantului o influență încât acesta să comită o faptă interzisă, din potrivă comportamentul reclamantului denotă faptul că rugămintea testorului de mușamalizare a contravenției nu este o noutate pentru el, ci ceva obișnuit.

În ședința de judecată în instanța de apel, reprezentantul apelantului *****, avocatul Ion Cobîșenco, a pledat pentru admiterea apelului, susținând motivele invocate în cererea de apel, cât și al acțiunii înaintate în judecată.

În ședința de judecată în instanța de apel, reprezentantul terțului Centrul Național Anticorupție, Tatiana Pavalache, a pledat pentru respingerea apelului și menținerea în vigoare a hotărârii instanței de fond, invocând argumentele indicate mai sus întru susținerea referinței depuse în data de 31 decembrie 2021.

Intimatul, Inspectoratul pentru Protecția Mediului, fiind legal citat pentru ședința de judecată, în instanța de apel, nu s-a prezentat.

Audiind participanții prezenți la proces, analizând legalitatea și temeinicia hotărârii contestate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, consideră apelul admisibil, dar neîntemeiat, motiv din care urmează a fi respins din următoarele considerente.

Conform art.240 alin.(1) lit. a) Cod administrativ, examinând cererea de apel, instanța de apel adoptă o decizie prin care respinge apelul.

Conform art.231 alin.(1) Cod administrativ, hotărârile judecătoriilor adoptate în contenciosul administrativ pot fi contestate cu apel.

Art.232 Cod administrativ prevede că, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel. Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

După cum rezultă din materialele cauzei, apelul nemotivat a fost depus de către *****, prin intermediul avocatului Ion Cobîșenoc, în data de 12 octombrie 2021, prin intermediul poștei terestre și fiind înregistrat în cancelaria instanței de fond în data de 15 octombrie 2021 (vol. I, f.d. 123-123 verso), iar motivarea apelului fiind depusă în data de 10 decembrie 2021 (vol. I, f.d. 138-143), or, dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) a fost emis în data de 11 octombrie 2021, iar hotărârea motivată fiind expediată participanților la proces prin intermediul poștei terestre în data de 29 noiembrie 2021 (vol. I, f.d.131) și fiind recepționată de către avocatul Ion Cobîșenoc, ce acționează în interesele lui *****, în data de 06 decembrie 2021 (vol. I, f.d. 133), ceea ce denotă depunerea cererii de apel cu respectarea termenului prevăzut la art.232 Cod administrativ.

Conform jurisprudenței CtEDO instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze doar la însușirea motivelor și concluziilor date de instanța inferioară. (Hirro Balani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis v. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Subsecvent, instanța de apel accentuează că, conform recomandărilor Avizului nr. 11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești se invocă că o motivație și o analiză clară, sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătorești și un aspect important al dreptului la un proces echitabil.

Completul judiciar menționează că art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justițiabilului la o hotărîre motivată sub aspectul instituirii obligației instanțelor de judecată de a-și argumenta hotărîrile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor cauzei. Îndatorirea de a motiva coerent și unitar

hotărîrea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicții între motivare și dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabil, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de ar putea exercita un eficient control judiciar. Or, hotărârile motivate urmăresc scopului de a demonstra părților că acestea au fost auzite, și, astfel, să contribuie la o acceptare mai ușoară de către aceștia a deciziei (a se vedea cauza CtEDO Ruiz Torija contra Spaniei).

Totodată, art. 238 din Codul administrativ, prevede că, în procedura de apel nu pot fi prezentate probe noi decât dacă un participant la proces dovedește că a fost în imposibilitate să le prezinte în procedura de examinare în fond și instanța de apel le admite printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs. Instanța de apel este în drept să solicite din oficiu probe noi, în măsura în care le consideră necesare pentru justa soluționare a cauzei.

Conform art.231 alin.(2) Cod administrativ, pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Art. 194 alin.(1) Cod administrativ, prevede că, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept.

Conform art.219 alin.(1)-(4) Cod administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt *din oficiu* în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces. Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces. Instanța de judecată poate avea o discuție juridică cu participanții la proces sau poate da în scris indicații cu privire la situația de drept a cauzei examinate.

Completul judiciar reține la caz că, procedura de contencios administrativ în prezenta speță a fost inițiată după intrarea în vigoare a Codului administrativ. Or, la 19 iulie 2018, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Codul administrativ, act legislativ publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova din 17 august 2018, nr.309-320, care reieșind din prevederile art. 257 alin. (1) Cod administrativ a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.

Conform art.206 alin.(1) lit. a) și b) Cod administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare); b) obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare).

Conform art. 207 alin. (1) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere

judecătorească susceptibilă de recurs. În sensul articolului 220 alin. (1) din Codul administrativ, obținerea probelor în procedura contenciosului administrativ are loc conform art. 87-93.

Conform art. 93 Cod administrativ, (1) fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția. (2) Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. (3) Reglementări suplimentare sau derogatorii sânt admisibile doar în baza prevederilor legale.

Astfel, în cadrul dezbaterilor judiciare atât în instanța de fond, cât și în instanța de apel s-a constatat că, prin ordinul Inspectoratului pentru Protecția Mediului nr.251-P din 16.10.2018, *****, a fost transferat din funcția de inspector principal al Inspecției ecologice Ialoveni a Inspectoratului Ecologic de Stat, în funcția de inspector principal al Inspecției pentru Protecția Mediului Ialoveni (vol. I, f.d. 60).

Pe parcursul anului 2019, Inspectoratul pentru Protecția Mediului, a fost supus testării integrității profesionale în conformitate cu Legea nr.325 din 23.12.2013 privind evaluarea integrității instituționale, acțiunile de testare fiind validate în modul stabilit de instanța de judecată, cât și rezultatele acestora. Iar conform materialelor prezentate Comisiei de disciplină, s-a invocat că, *****, funcționar public și inspector de mediu în cadrul Inspecției pentru Protecția Mediului Ialoveni, a încălcat prevederile legislației în vigoare în următoarele circumstanțe:

Urmare a examinării, cu ieșirea la fața locului, de către șeful Inspecției pentru Protecția Mediului Ialoveni, a unui apel telefonic privind comiterea unei contravenții privind tăierea ilicită a arborilor simulate de către testorii din cadrul Centrului Național Anticorupție, testorul s-a prezentat în biroul șefului Inspecției pentru Protecția Mediului Ialoveni, unde era prezent și *****, astfel, în cadrul discuției îndelungate, testorul a fost presat psihologic de către inspectori, fiind amenințat cu aplicarea unei amenzi maximale prevăzute de articolul contravențional pentru fapta săvârșită, de aproximativ 15 000 lei, chiar și cu posibilitatea intentării unui dosar penal. Iar în condițiile expuse, testorul a propus să-i ofere șefului Inspecției pentru Protecția Mediului Ialoveni, jumătate din suma amenzii, pentru a nu fi întocmit actul de sancționare, această propunere fiind acceptată, prin urmare testorului i-a fost întocmit un proces-verbal cu privire la contravenție, pentru o altă contravenție, cu stabilirea unei amenzi minimale.

După achitarea amenzii stabilite, testorul s-a întors la sediul Inspecției pentru Protecția Mediului Ialoveni, pentru a prezenta bonul de plată și pentru a transmite plicul cu suma agreată. La momentul respectiv, șeful Inspecției pentru Protecția Mediului Ialoveni lipsea în birou, iar transmiterea banilor s-a făcut în biroul acestuia și în prezența lui *****, moment în care testorul a precizat că nu a schimbat banii și i-a adus în euro, astfel, la îndemnul lui *****, testorul a plasat plicul cu bani sub capacul imprimantei de pe masa șefului Inspecției pentru Protecția Mediului Ialoveni, care între timp a intrat în birou și a comunicat testorului că dacă are nevoie de ceva să sune și să ceară voie.

Totodată, ferestrăul cu motor (în valoare de 3 769,20 lei), ridicat de la locul comiterii contravenției simulate, nu a fost restituit testorului (f.d. 16-18 vol.I).

În cadrul audierilor, la întrebările puse de membrii Comisiei de disciplină, *****, inspector principal al Inspecției pentru Protecția Mediului Ialoveni, nu a depus careva

explicații în scris, și nici verbal nu a dorit să se expună pe marginea raportului, dar a menționat că nu se consideră vinovat, deoarece nu a primit personal careva bunuri și nici nu a fost la examinarea contravenției simulate în teren, doar că el a fost prezent când testorul a transmis acele bunuri. Faptele expuse demonstrează cu certitudine încălcarea obligațiilor funcționarului public privind respectarea legislației, fiind considerate abateri de la normele legale și nu pot fi tolerate în procesul de exercitare a atribuțiilor de serviciu în cadrul Inspecției pentru Protecția Mediului. Reieșind din cele expuse, s-a constatat că ***** a participat la acțiunile neconforme care aveau drept scop urmărirea și obținerea unor foloase necuvenite prin utilizarea funcției publice și statutului legal, fiind calificat drept coparticipant/complice la acțiuni de corupție împreună cu șeful Inspecției pentru Protecția Mediului Ialoveni (f.d. 16-18).

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) nr. 2-3094/2019 din 28 ianuarie 2020, demersul Centrului Național Anticorupție, cu privire la autorizarea rezultatelor testării integrității profesionale în cadrul Inspectoratului pentru Protecția Mediului a fost admis. Agentul public neidentificat, care a acționat cu *****, șef al Inspecției pentru Protecția Mediului Ialoveni, a fost apreciat cu rezultat negativ al testului de integritate profesională pentru încălcarea prevederilor art. 7 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 325 din 23 decembrie 2013 privind evaluarea integrității instituționale, de neadmitere a manifestărilor de corupție (f.d. administrativ 6-21).

Din încheierea nominalizată rezultă că, agentul public neidentificat respectiv, care a acționat cu *****, șef al Inspecției pentru Protecția Mediului Ialoveni, este *****, inspector principal al Inspecției pentru Protecția Mediului Ialoveni.

Prin ordinul Inspectoratului pentru Protecția Mediului nr. 273-P din 19 mai 2020, lui *****, i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară sub formă de destituire din funcția publică cu încetarea raporturilor de serviciu din data de 20 mai 2020 (vol. I, f.d. 16-18).

Conform art.3 Cod administrativ, legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.

Art.5 Cod administrativ, prevede că, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii şi se aplică nemijlocit legea.

Conform art. 10 alin. (1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art.17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Art. 20 Cod Administrativ, prevede că, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Conform art. 189 alin. (1) Cod administrativ, orice persoană, care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice, poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Art.208 alin.(1) și alin.(3) Cod administrativ, prevede că, în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă. Dacă procedura prealabilă nu este prevăzută de lege, acțiunea în obligare se admite numai în cazul în care reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere de emitere a actului administrativ individual.

Conform art.209 alin.(1) Cod administrativ, acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la:

a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia;

b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin.(1) referitoare la nesoluționarea în termen se aplică corespunzător.

Totodată, conform art.22 alin. (1) din Legea privind evaluarea integrităţii instituţionale nr. 325 din 23.12.2013*,* testul de integritate profesională şi sancţiunea disciplinară aplicată ca urmare a rezultatului negativ al testului de integritate profesională pot fi contestate de agentul public testat în instanţa de contencios administrativ fără respectarea procedurii prealabile, în modul prevăzut de legislaţie.

Ca urmare, nefiind de acord cu actul administrativ de sancționare și rezultatul testului de integritate profesională, în data de 11 iunie 2020, *****, a înaintat acțiune în instanța de contencios administrativ împotriva Inspectoratului pentru Protecția Mediului, terț, Centrul Național Anticorupție, privind anularea ordinului nr.273-P din 19.05.2020 „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare” și a testului de integritate profesională, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la muncă și încasarea cheltuielilor de asistență juridică, care prin hotărârea contestată a fost respinsă.

Astfel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, examinând conținutul hotărârii primei instanțe cu materialele dosarului, stabilește că concluziile primei instanțe, expuse în hotărâre, corespund circumstanțelor de fapt.

În susţinerea opiniei enunţate, completul judiciar, reiterează prevederile art. 22 alin. (1) din Legea nr. 158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, care prevede că, funcționarul public are următoarele obligații generale:

a) să respecte Constituția, legislația în vigoare, precum și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte;

b) să respecte cu strictețe drepturile și libertățile cetățenilor;

c) să fie loial autorității publice în care activează;

d) să îndeplinească cu responsabilitate, obiectivitate și promptitudine, în spirit de inițiativă și colegialitate toate atribuțiile de serviciu;

f) să respecte normele de conduită profesională prevăzute de lege;

f^1) să respecte prevederile art. 7 alin. (2) din Legea nr. 325 din 23 decembrie 2013 privind evaluarea integrității instituționale.

Conform art. 56 din Legea nr. 158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, pentru încălcarea îndatoririlor de serviciu, a normelor de conduită, pentru pagubele materiale pricinuite, contravențiile sau infracțiunile săvârșite în timpul serviciului sau în legătură cu exercitarea atribuțiilor funcției, funcționarul public poartă răspundere disciplinară, civilă, administrativă, penală, după caz.

Articolul 57 lit. c), g), h) și j) din Legea nr. 158 din 04 iulie 2008 prevede că, constituie abateri disciplinare:

c) intervențiile în favoarea soluționării unor cereri în afara cadrului legal;

g) acțiunile care aduc atingere prestigiului autorității publice în care activează;

h) încălcarea normelor de conduită a funcționarului public;

j) încălcarea prevederilor referitoare la obligații și restricții stabilite prin lege.

Conform art. 58 lit. g) din Legea nr. 158 din 04 iulie 2008, pentru comiterea abaterilor disciplinare, funcționarului public îi pot fi aplicate următoarele sancțiuni disciplinare: destituirea din funcția publică.

Conform art. 59 alin. (1), (3) și (10) din Legea nr. 158 din 04 iulie 2008, sancțiunea disciplinară se aplică de către persoana/organul care are competența legală de numire în funcție.

Sancțiunea disciplinară, cu excepția celei specificate la art.58 lit. a), nu poate fi aplicată decât după cercetarea prealabilă a faptei imputate și după audierea echitabilă a funcționarului public de către comisia de disciplină, în termen de cel mult o lună de la data constatării abaterii.

La individualizarea sancțiunii disciplinare se va ține seama de cauzele și gravitatea abaterii disciplinare, de circumstanțele în care aceasta a fost săvârșită, de comportamentul funcționarului public în timpul serviciului, precum și de existența altor sancțiuni disciplinare al căror termen nu a expirat.

Conform art. 61 lit. c) din Legea nr. 158 din 04 iulie 2008, raporturile de serviciu încetează în următoarele cazuri: destituire.

Articolul 64 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 158 din 04 iulie 2008, prevede că, persoana/organul care are competența legală de numire în funcție va dispune destituirea din funcția publică printr-un act administrativ, care se comunică funcționarului public în termen de 5 zile lucrătoare de la emitere, însă anterior datei destituirii din funcția publică, în următoarele cazuri: drept sancțiune disciplinară, aplicată pentru încălcarea prevederilor art. 22 alin. (1) lit. f^1), precum și pentru săvârșirea unei abateri disciplinare, dacă anterior au fost aplicate sancțiuni disciplinare nestinse în modul stabilit.

Conform pct. 18 subpunctele 10) și 12) din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului pentru Protecția Mediului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 548 din 13.06.2018 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului pentru Protecția Mediului, șeful Inspectoratului îndeplinește următoarele atribuții: numește în funcții publice, modifică, suspendă și încetează, în condițiile legii, raporturile de serviciu ale funcționarilor publici, angajează, modifică, suspendă și încetează raporturile de muncă cu personalul contractual al Inspectoratului; emite ordine, dispoziții, hotărâri, încheieri și decizii ce țin de competența Inspectoratului.

Conform art. 7 alin. (2) din Legea nr. 325 din 23.12.2013 privind evaluarea integrității instituționale, agenții publici au obligația: a) să nu admită manifestări de corupție; a) să denunțe imediat organelor competente orice tentativă de a fi implicați în acțiunile prevăzute la lit. a); b) să denunțe imediat influențele necorespunzătoare, să declare cadourile și conflictul de interese în conformitate cu legislația; c) să cunoască și să respecte obligațiile ce le revin conform politicilor anticorupție naționale și sectoriale prevăzute la art. 5; d) să respecte cerințele specifice de integritate profesională pentru activitatea agenților publici în cadrul entității publice, care i-au fost aduse la cunoștință; e) să îndeplinească măsurile incluse în planul de integritate adoptat în urma evaluării integrității instituționale.

Art. 11 alin. (1) din Legea nr. 325 din 23.12.2013, stabilește că, în cazul aprecierii comportamentului agentului public ca rezultat negativ al testului de integritate profesională, agenții publici testați poartă doar răspundere disciplinară, în funcție de gravitatea abaterilor constatate și în conformitate cu legislația care reglementează activitatea entităților publice respective, cu respectarea prevederilor art. 21.

Conform art. 21 alin. (1) din Legea nr. 325 din 23.12.2013 privind evaluarea integrității instituționale, sancțiunile disciplinare ca urmare a rezultatului negativ al testului de integritate profesională, inclusiv eliberarea din funcție a agentului public testat, se aplică conform legislației ce reglementează activitatea entității publice în care agentul public își desfășoară activitatea. Termenul de prescripție pentru tragerea la răspundere disciplinară curge din momentul primirii de către entitatea publică a raportului privind rezultatele evaluării integrității instituționale.

Raportând normele citate la circumstanțele cauzei, instanța de apel, se aliniază soluției instanței de fond privind netemeinicia acțiunii înaintate în judecată de către *****. Întrucât, în ședința de judecată cu certitudine s-a stabilit că: Inspectoratul pentru Protecția Mediului, în procesul de examinare a chestiunii care a condiționat emiterea actului administrativ individual defavorabil contestat în speţă, a avut un rol strict tehnic, de constatare a unor fapte documentate de Centrul Naţional Anticorupţie şi confirmate de Judecătoria Chişinău (sediul Centru) prin încheierea din 28.01.2020, fapte care sunt expres calificate de legislaţie, sancţiunea pentru comiterea cărora, la fel fiind strict determinată de lege.

Prin urmare, Completul judiciar respinge ca neîntemeiat argumentul apelantului privind provocarea din partea agenților statului. Întrucât, din proba video rezultă că verificarea integrității profesionale a avut loc în modul corespunzător, în strictă

conformitate cu prevederile Legii nr. 325 din 23 decembrie 2013 privind evaluarea integrității instituționale, iar careva probe contrare apelantul n-a prezentat.

Declarativ, Completul judiciar apreciază și argumentul apelantului privind neautorizarea inițierii testării integrității profesionale, fiind combătut prin încheierile Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 05 martie 2019 și din 06 septembrie 2019, prin care s-a admis demersul Centrului Național de Anticorupție cu privire la autorizarea inițierii testării integrității profesionale în cadrul Inspectoratului pentru Protecția Mediului, fiind prelungit termenul (f.d.8-23 vol.II), iar faptele incriminate funcţionarului *****, prin constatările Centrului Naţional Anticorupţie şi instanţei de judecată, au fost examinate în cadrul Comisei de disciplină a Inspectoratului pentru Protecţia Mediului, funcţionarului fiindu-i respectate toate drepturile inclusiv dreptul la apărare, asigurând în cadrul procesului disciplinar legalitatea şi corectitudinea până la emiterea actului administrativ.

Totodată, Completul judiciar nu poate reține la caz argumentul apelantului, precum că nu a fost informat contra semnătură în conformitate cu art.7 alin.(2) lit. a) din Legea privind evaluarea integrităţii instituţionale, despre posibilitatea de fi supus testării integrităţii profesionale. Or, art.8 alin.(2) lit. c) din aceeaşi lege, obligă entităţile publice să informeze agenţii publici, contra semnătură, despre posibilitatea de a fi supuşi testului de integritate profesională. Informarea se face la numirea/angajarea în funcţie, iar în cazul agenţilor publici încadraţi la momentul intrării în vigoare a prezentei legi, în termenul prevăzut în dispoziţiile finale şi tranzitorii. Neinformarea de către entitatea publică a agentului public nu împiedică desfăşurarea testelor de integritate profesională în privinţa lui, evaluarea integrităţii instituţionale a entităţii publice, precum şi aplicarea sancţiunilor disciplinare în conformitate cu legislaţia. Refuzul agentului public de a semna avizul de informare, consemnat în scris, nu împiedică desfăşurarea testelor de integritate profesională în privinţa acestuia, precum şi aplicarea sancţiunilor disciplinare în conformitate cu legislaţia.

La fel, nu poate fi reținut la caz nici argumentul apelantului, precum că, a fost încălcat termenul de aplicare a sancțiunii disciplinare, invocând că din momentul săvârșirii abaterii disciplinare și până la aplicarea sancțiunii disciplinare a trecut aproximativ un an. Or, conform art. 59 alin. (2) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158-XVI din 04.07.2008, sancțiunile disciplinare se aplică în termen de cel mult 6 luni de la data săvârșirii abaterii, cu excepția sancțiunii disciplinare pentru încălcarea legislației cu privire la declararea averii și intereselor personale, la soluționarea conflictelor de interese și la regimul juridic al incompatibilităților și restricțiilor, care se aplică în termen de cel mult 6 luni de la data rămânerii definitive a actului prin care se constată săvârșirea abaterii disciplinare.

La acest capitol, Completul judiciar reține că, termenul de atragere la răspundere a funcționarului public de 6 luni, a început să curgă din momentul recepționării de către Inspectoratul pentu Protecţia Mediului a demersului Centrului Naţional Anticorupţie, în data de 27.02.2020. Or, în temeiul anexei la dispoziţia nr.1 din 18.03.2020 a Comisiei pentru Situaţii Excepţionale, pe durata stării de urgenţă, termenele de prescripţie şi termenele de decădere de orice fel nu încep să curgă, iar dacă au început să curgă, se

suspendă pe toată durata stării de urgenţă, instituită conform Hotărârii Parlamentului nr. 55 din 17.03.2020.

Astfel, Completul judiciar atestă că, în legătură cu suspendarea tuturor termenelor de prescripție, în legătură cu situația pandemică (excepţională), termenul respectiv la fel a fost suspendat, însă după reluarea activității Comisiei, prin demersul președintelui Comisiei din 11.05.2020 adresat conduceri Inspectoratului, s-a propus aplicarea sancțiunii disciplinare, în data de 19.05.2020 fiind emis ordinul contestat, în termeni legali.

Cu referire la disproporţionalitatea sancţiunii aplicate în raport cu fapta comisă, fiindu-i aplicată cea mai aspră sancţiune din cele prevăzute de lege, Completul judiciar relevă că, legislatorul a prevăzut expres sancţiunea disciplinară aplicabilă pentru încălcarea prevederilor art.22 alin.(l) lit.f[1]) a Legii nr. 158/2008 (obligaţia de a respecta prevederile art. 7 alin. (2) din Legea nr. 325 din 23 decembrie 2013 privind evaluarea integrităţii instituţionale) şi anume destituirea din funcția publică conform art. 64 lit. a) al aceleiaşi legi, ceia ce denotă excluderea posibilităţii aplicării eronate sau discreţionare a normelor legale la soluţionarea cauzelor disciplinare, deci invocarea disproporţionalităţii sancţiunii, este una inoportună.

În aceeași ordine de idei, Completul judiciar apreciază ca declarativ şi argumentul apelantului privind lipsa suportului probant a celor imputate apelantului, întrucât, argumentul dat este combătut prin demersul Centrului Naţional Anticorupţie cu privire la rezultatul negativ al testului de integritate profesională şi neadmitere a manifestărilor de corupţie, care a fost probat prin secvențele video capturate de la locul testării. Or, art.93 alin.(1) Cod administrativ, indică că fiecare participant probează faptele pe care îşi întemeiază pretenţia.

Astfel, reieșind din considerentele expuse, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, conchide că, instanța de fond just a conchis că, argumentele invocate de către ***** în suportul acțiunii nu sunt susceptibile să determine anularea ordinului nr.273-P din 19.05.2020 „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare” și a testului de integritate profesională. Or, prin acțiunile descrise în actul administrativ de sancționare, și anume prin coparticiparea la acțiuni de corupție privind acceptarea unor foloase necuvenite și utilizarea funcției publice pentru obținerea acestora, se constată că, *****, inspector principal al Inspecției pentru Protecția Mediului Ialoveni a încălcat prevederile art. 22 lit. a), b), c), d), f), f[1]) și g) al Legii nr. 158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, precum și prevederile art. 7 alin. (2) lit. a), b), c) a Legii nr. 325/2013 privind evaluarea integrității instituționale. Iar astfel, Comisia just și întemeiat a constatat că toate cele menționate se consideră încălcări ce constituie abateri disciplinare prevăzute de art. 22 alin. (1) lit. f[1]), 57 lit. c), g), h), j) și l) al Legii nr. 158/2008, și anume: intervențiile în favoarea soluționării unor cereri în afara cadrului legal; acțiunile care aduc atingere prestigiului autorității publice în care activează; încălcarea normelor de conduită a funcționarului public; încălcarea prevederilor referitoare la obligații și restricții stabilite prin lege; alte fapte considerate ca

abateri disciplinare în legislația din domeniul funcției publice și funcționarilor publici (vol. I, f.d. 16-18).

Completul judiciar respinge ca neîntemeiat și referirea apelantului la prevederile și constatările Curţii Constituţionale din Hotărârea nr. 37 din 07 decembrie 2021, prin care s-au declarat *neconstituționale* articolul 343^8, textul „și de apreciere a rezultatului testului de integritate profesională” din articolul 343^6 din Codul de procedură civilă și alineatele (2), (3) și (4) din articolul 17 al Legii nr. 325 din 23 decembrie 2013 privind evaluarea integrității instituționale. Or, până la modificarea legislației în domeniul evaluării integrității instituționale, instituția care evaluează integritatea instituțională va aprecia, după efectuarea testului de integritate profesională, rezultatul acestuia. După comunicarea rezultatului testării, agentul public testat va avea posibilitatea: 1) *să conteste rezultatul testării integrității profesionale în instanța de judecată în ordinea contenciosului administrativ*; 2) *să participe în instanța de judecată la examinarea rezultatului testării integrității, cu asigurarea confidențialității testorilor, a mijloacelor și metodelor de testare*; 3) *să aibă acces la materialele testării, cu asigurarea confidențialității testorilor, a mijloacelor și metodelor de testare*; 4) *să utilizeze căile de atac reglementate de Codul administrativ. Contestarea rezultatului testării integrității profesionale suspendă cursul termenului de prescripție de tragere la răspundere disciplinară*.

La acest capitol, Completul judiciar reține că, apelantul a contestat rezultatele testării integrității profesionale în prezenta cauză, participînd în instanța de judecată la examinarea rezultatului testării integrității, cu asigurarea confidențialității testorilor, a mijloacelor și metodelor de testare, avînd acces la materialele testării, cu asigurarea confidențialității testorilor, a mijloacelor și metodelor de testare, utilizînd căile de atac reglementate de Codul administrativ, iar instanța de fond just le-a respins ca neîntemeiate.

Prin urmare, Completul judiciar atestă că, instanța de fond just a conchis că, din motivul respingerii pretențiilor principale urmează a fi respinse și pretențiile subsecvente privind restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la serviciu, restituirea cheltuielilor judiciare, ca neîntemeiată *per se.* Ceea ce în consecință constituie temei de respingere a acțiunii în contencios administrativ inițiate de *****, ca neîntemeiată.

Având în vedere cele menționate, instanța de apel nu poate reține argumentele apelantului *****, deoarece acesta interpretează eronat normele de drept și situația de fapt, iar concluzia primei instanțe este rezultatul unei interpretări corecte a normelor de drept material cu aprecierea juridică cuvenită a probelor. Or, analizând conținutul hotărârii contestate, Completul judiciar reține că hotărârea primei instanțe este una legală, motivată și bine argumentată, făcând referire la normele de drept material și procedural, dând o apreciere probelor prezentate de către părți, determinând circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, care au fost și care n-au fost stabilite, apreciind corect caracterul raportului juridic dintre părți, aplicând legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii, având o motivație și o analiză clară.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, va

respinge ca fiind neîntemeiată și critica apelantului precum că, instanța de fond nu a dat o apreciere corectă probelor acumulate, ori, rolul activ exercitat de instanță, în deslușirea corectă a raportului dintre părți, este evident manifestat, în condițiile analizei apărărilor reclamantului exprimate pe cale incidentală, dar, în cadrul fixat de reclamant și în limitele obiectului dedus judecății.

Din considerentele enunțate, completul specializat concluzionează că prima instanța a examinat cauza sub toate aspectele, stabilind cu certitudine raportul juridic litigios, circumstanțele de fapt, caracteristice raportului juridic litigios, legea materială ce guvernează raportul juridic, creând participanților la proces, condiții obiective și echitabile, pentru exercitarea drepturilor și obligațiunilor procedurale, fapt ce se încadrează în asigurarea părților dreptul la un proces echitabil, garantat și asigurat prin art.6 al Convenției Europene pentru apărarea a Drepturilor Omului.

În asemenea circumstanțe, instanța de apel conchide că, prima instanța just a stabilit circumstanțele cauzei și a aplicat normele legale, ajungând la concluzia cu privire la respingerea acțiunii, iar careva temei legal pentru casarea hotărârii n-a fost stabilit în instanța de apel. Or, simpla nemulțumire a părților de soluția adoptată de instanțele inferioare, nu poate constitui motiv de admiterea a cererii de apel, dacă nu este invocat sau dacă din conținutul apelului nu se întrezărește vreunul din temeiurile de apel expres prevăzute de lege, iar prin prisma jurisprudenței CtEDO, apelul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

Luând în considerare cele menționate mai sus și având în vedere faptul că, prima instanță a elucidat pe deplin toate circumstanțele cauzei, a apreciat obiectiv și sub toate aspectele probele administrate la dosar, adoptând o hotărâre legală și întemeiată, aplicând și interpretând corect normele legale, iar cererea de apel declarată de către *****, este neîntemeiată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat de către ***** împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 11 octombrie 2021.

În conformitate cu prevederile art.240 alin.(1) lit. a) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,-

d e c i d e:

Se respinge apelul declarat de ***** împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 11 octombrie 2021.

Decizia este executorie din momentul emiterii, însă poate fi atacată la Curtea Supremă de Justiție.

Cererea de recurs se depune în termen de 30 de zile de la data notificării dispozitivului deciziei instanței de apel, prin intermediul Curții de Apel Chișinău, iar motivarea recursului se prezintă în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei motivate a instanței de apel, prin depunerea la Curtea Supremă de Justiție. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la Curtea de Apel Chișinău.

Președintele ședinței, judecătorul	Veronica Negru
Judecător	Ina Dutca
Judecător	Ecaterina Palanciuc